

Sygn. akt I C 1015/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Bytomiu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Łukaszewicz-Waliczek
Protokolant:	st. sekr. sądowy Krzysztof Bendkowski

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2016 r. w Bytomiu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko E. B.

o zapłatę

utrzymuje w całości w mocy nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy w Bytomiu w dniu 12 marca 2015 r. w sprawie o sygnaturze akt I N. (...) 416/15 w postępowaniu nakazowym.

Sygn. akt I C 1015/15

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej E. B. kwoty 18.814,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wypełnienia weksla oraz o zwrot kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie pozwu wskazała, że wystawiła weksel własny „in blanco”, w którym zobowiązała się ona do zapłaty na rzecz powoda kwoty 18.814,00 zł w terminie 7 dni od daty wezwania do zapłaty. Miejscem płatności weksla jest miasto B.. Dalej podała, że wezwała pozwaną do wykupu weksla w dniu 16 grudnia 2014 r. Pozwana do dnia wniesienia pozwu nie zapłaciła należności powódce. W związku z czym skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego uważa za konieczne i uzasadnione.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 12 marca 2015 r., sygn. akt I N. (...) 416/15 Sąd Rejonowy w Bytomiu uwzględnił żądanie powódki w całości.

Pozwana E. B. zaskarżyła pismem z dnia 30 lipca 2015 r. nakaz zapłaty w całości, podnosząc zarzut nie istnienia dochodzonych pozwem wobec niej zobowiązań. W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 26 listopada 2014 r. powód bez podania powodów rozwiązał z nią umowę. Dalej podała, że z wystawionych kompensat wynika, że suma jej rzekomych zobowiązań w wysokości 17.932,67 zł została skompensowana z jej prowizjami w kwocie 10.465 zł i pozostało do zapłaty 7.467,67 zł. Pozwana zarzuciła, że do ww. oświadczeń o kompensacie nie zostały dołączone żadne dokumenty rozliczeniowe, za jakie konkretnie polisy ma zapłacić ani faktury wraz z rozliczeniami prowizyjnymi, za co konkretnie za zapłacono. Dalej podała, że w dniu 24 kwietnia 2015 r. zgodnie z art. 761⁵ k.c. wezwała powódkę do złożenia oświadczenia zawierającego dane o należnej prowizji, na które nie otrzymała odpowiedzi. Podniosła, że

do dnia dzisiejszego nie otrzymała rozliczeń prowizyjnych za miesiąc: sierpień, wrzesień, październik, listopad, ani rachunków do nich wystawionych oraz prowizji za polisy „automatycznie wznawiane”, zawarte za jej pośrednictwem dla Towarzystw (...): (...), (...), (...), W., Y. D., C., P.. Podkreśliła, że postanowienia umowy agencyjnej mniej korzystne dla agenta są nieważne. Ponadto podała, że nie jest w stanie ustalić pełnej kwoty jaką jej wypłacono za czynności agencyjne, a z tego co ustaliła tylko w 2014 roku nie wypłacono jej 7.910,45 zł za zawarte polisy „mój samochód” i 4.319,44 zł za zawarte polisy „mój pojazd”.

Pismem z dnia 10 listopada 2015 r. pozwana wniosła o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty, odrzucenie pozwu, unieważnienie nakazu zapłaty i automatyczne uchylene klauzuli wykonalności i obciążenie kosztami sądowymi. W uzasadnieniu wskazała, że powódka działała w złej wierze, albowiem posiadając wiedzę o złożonym przez pozwaną zażaleniu na wydaną klauzulę wykonalności, a potem zarzuty od nakazu zapłaty, w których podniosła, że kwota zobowiązań powódki wobec pozwanej przewyższa kwotę rzekomego jej zobowiązania.

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2015 r. wstrzymano wykonanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie I N. (...) 416/15 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie.

Powódka w piśmie procesowym z dnia 7 grudnia 2015 r. podtrzymała stanowisko wyrażone w sprawie, wniosła o utrzymanie nakazu zapłaty w całości w mocy. Podniosła, że nie łączył ją stosunek prawny oparty na umowie przedłożonej przez pozwaną i aneksie do niej, lecz stosunek prawny oparty na umowie nr (...) z dnia 1 stycznia 2012 r. Zarzuciła, że pozwana przywłaszczyła sobie sumy pieniężne przekazane jej przez klientów tytułem składek na zawierane przez pozwaną w ramach umowy zawartej z powódką, w imieniu różnych ubezpieczycieli umowy ubezpieczenia. Wysokość nierozliczonych przez pozwaną składek z odsetkami ustawowymi wyniosła 18.814,00 zł.

Podczas rozprawy z dnia 15 marca 2016 r. pozwana wniosła o dopuszczenie dowodu z wiadomości e-mail, z której wynika, że pozwana nie współpracowała z (...) S.A. i nie miała dostępu do systemu (...).

W piśmie z dnia 15 kwietnia 2016 r. powódka, wyjaśniła, że przedłożone przez pozwaną wydruki nie dowodzą, że nie wykonywała ona czynności związanych z zawarciem umów ubezpieczenia, ponieważ pozwana korzystała z dostępu do systemu umożliwiającego zawieranie umów ubezpieczenia powodowej spółki, nie mając swojego imiennego konta dostępu pobierała od klientów składki. Na dowód powyższego powódka przedłożyła: pokwitowanie opłaty raty składki, opieczętowaną przez pozwaną na okoliczność przyjęcia składki ma poczet polisy T. U., oraz rozliczenie wykorzystanych polis i zainkasowanej składki z dnia 24 lipca 2014 r. opieczętowanego przez pozwaną na okoliczność wykonywania przez pozwaną czynności związanych z zawarciem umów ubezpieczenia T. U., a także wydruk z systemu T. zawierającego zestawienie wszystkich umów ubezpieczenia T. U. zawartych za pośrednictwem pozwanej na okoliczność zawarcia przez pozwaną także umów objętych żądaniem pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 września 2007 r. pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W., a E. B. została zawarta umowa o współpracę nr (...), której przedmiotem było podjęcie pomiędzy stronami współpracy w zakresie sprzedaży różnego rodzaju usług oferowanych przez C., których szczegółowy opis i zasady regulowane będą odrębnymi aneksami do niniejszej umowy (§1 umowy). Zgodnie z aneksem z dnia 1 września 2007 r. do umowy o współpracy nr (...), uregulowano, w § 1, że przedmiotem aneksu jest wykonanie czynności agencyjnych związanych z zawieraniem umów ubezpieczeń majątkowych i na życie. Pozwana zobowiązała się do wykonania w imieniu powódki czynności agencyjnych w zakresie zawierania lub współdziałania w zawieraniu umów ubezpieczeń majątkowych i na życie. Pozwana powyższe czynności zobowiązała się do wykonywania w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

(dowód: umowa o współpracy z dnia 1.09.2007 r. wraz z aneksem nr (...), k.112-120)

W dniu 1 stycznia 2012 r. pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W., a E. B. została zawarta umowa współpracy nr (...), której przedmiotem było wykonywanie czynności agencyjnych związanych z zawieraniem lub współdziałaniem w zawieraniu umów ubezpieczeń majątkowych i na życie.

(dowód: umowa współpracy z 1.01.2012 r., k. 141-144; zeznania M. Ś. w imieniu powódki, k. 279-281)

Zgodnie z § 2 załącznika nr 1 do umowy współpracy z dnia 1 stycznia 2012 r., pozwana była upoważniona do działania w imieniu powódki do zawierania umów ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych i na życie następujących zakładów ubezpieczeń: A.- (...), (...), C.- (...), (...)094, Hestia- (...), I.-26/293/044, (...), (...), (...), W.- (...), (...).

(dowód: załączniki do umowy współpracy z 1.01.2012 r., k. 145-149; zeznania M. Ś. w imieniu powódki, k. 279-281)

Powódka ma zawarte umowy z zakładami ubezpieczeń, posiada agentów w całej Polsce. Agenci OWCA czyli Osoba Wykonująca Czynności Agencyjne zawierają umowy ubezpieczenia.

(dowód: zeznania M. Ś. w imieniu powódki, k. 279-281; wydruk z systemu T., k.298)

Pozwana mimo umownego obowiązku nie rozliczała się z pobranych składek ubezpieczeniowych. W związku z powyższym powódka musiała pokryć ubezpieczycielom wartość inkasowanych przez pozwaną, lecz nieprzekazanych nikomu składek.

(dowód: dowód: zeznania M. Ś. w imieniu powódki, k. 279-281)

Pozwana współpracowała z (...) S.A. wykonywała, ona czynności związane z zawarciem umów ubezpieczenia, pozwana korzystała z dostępu do systemu umożliwiającego zawieranie umów ubezpieczenia powodowej spółki, nie mając swojego imiennego konta dostępu pobierała od klientów składki.

(dowód: pokwitowanie opłaty raty składki z 11.04.2014 r., k.296; rozliczenia wykorzystanych polis i zainkasowanej składki z 24.07.2014 r., k.297; wiadomości e-mail z 18.03.2016 r., k. 284-285;)

Pozwana przywłaszczyła sobie sumy pieniężne przekazane jej przez klientów tytułem składek na zawierane przez pozwaną, w ramach umowy zawartej z powódką, w imieniu różnych ubezpieczycieli umowy ubezpieczenia, w tym wobec (...) S.A. Wydruk systemu T. zawiera zestawienie wszystkich umów ubezpieczenia (...) S.A. zawartych za pośrednictwem pozwanej.

(dowód: dowód: zeznania M. Ś. w imieniu powódki, k. 279-281; wydruk z systemu T., k.298)

Powódka sporządziła zestawienie umów ubezpieczenia zawartych przez pozwaną w ramach umowy łączącej ją z powódką w imieniu ubezpieczyciela - (...) S.A. oraz potwierdzeń zapłaty i dokonanych przelewów na okoliczność zainkasowania przez pozwaną składek w wysokości 4.545,00 zł. Wobec przywłaszczenia przez pozwaną powyższej kwoty, powódka musiała dokonać przelewu ww. środków pieniężnych ubezpieczycielowi z własnych środków.

(dowód: zestawienie umów ubezpieczenia zawartych przez pozwaną, k.170; potwierdzenia zapłaty i wykonania przelewów, k. 171-176)

Powódka sporządziła kolejne zestawienie umów ubezpieczenia zawartych przez pozwaną w ramach umowy łączącej ją z powódką w imieniu ubezpieczyciela - (...) S.A. oraz potwierdzeń zapłaty i dokonanych przelewów na okoliczność zainkasowania przez pozwaną składek w wysokości 1.047,00 zł. Wobec przywłaszczenia przez pozwaną powyższej kwoty, powódka musiała dokonać przelewu ww. środków pieniężnych ubezpieczycielowi z własnych środków.

(dowód: zestawienie umów ubezpieczenia zawartych przez pozwaną, k.173; potwierdzenia zapłaty i wykonania przelewów, k. 175-176)

W dniu 6 sierpnia 2014 r. (...) S.A. w piśmie skierowanym do powódki poinformowało, że z powodu nieprzekazania składki z polis wyszczególnionych w tabeli, stanowiącej część integralną pisma dokonało obciążenia powódki na kwotę 2.131,00 zł

(dowód: list (...) skierowany do powódki, k.179; faktura, k, 177; potwierdzenie uznania, k.178)

W dniu 24 września 2014 r. powódka wystawiła zbiorcze inkaso nr (...), na łączną wartość 2.801,40 zł. Dotyczące zawartych przez pozwaną w imieniu zakładu ubezpieczeń polis:

- nr (...) w dniu 1 sierpnia 2014 r. z B. K.
- nr (...) w dniu 1 sierpnia 2014 r. z M. K. (1)
- nr70001004270w dniu 4 sierpnia 2014 r. z M. Z.
- nr (...) w dniu 6 sierpnia 2014 r. z L. S.
- nr70000868864w dniu 6 sierpnia 2014 r. z L. Ś.
- nr97041694346w dniu 7 sierpnia 2014 r. z B. M. (1)
- nr 97041694446w dniu 7 sierpnia 2014 r. z A. M.
- nr 70000925004w dniu 7 sierpnia 2014 r. H. F.
- nr 70000869862w dniu 8 sierpnia 2014 r. z R. A.
- nr (...) w dniu 11 sierpnia 2014 r. z M. P.
- nr (...) w dniu 11 sierpnia 2014 r. z M. P.
- nr (...) w dniu 11 sierpnia 2014 r. z M. P.
- nr (...) w dniu 13 sierpnia 2014 r. z A. K.
- nr (...) w dniu 13 sierpnia 2014 r. z A. K.
- nr (...) w dniu 13 sierpnia 2014 r. z K. Ł.
- nr (...) w dniu 14 sierpnia 2014 r. z M. Ł.
- nr (...) w dniu 14 sierpnia 2014 r. z B. M. (2)
- nr (...) w dniu 14 sierpnia 2014 r. z B. M. (2)
- nr (...) w dniu 14 sierpnia 2014 r. z K. J.
- nr (...) w dniu 18 sierpnia 2014 r. z H. Ś.

(dowód: zestawienie zainkasowanych składek, k.182; dowód przelewu, k. 183; polisy, k.186-210)

W dniu 24 września 2014 r. powódka wystawiła zbiorcze inkaso nr (...), na łączną wartość 4.722,36 zł. Dotyczące zawartych przez pozwaną w imieniu zakładu ubezpieczeń polis:

- nr70000927351w dniu 18 sierpnia 2014 r. z T. K.

- nr (...) w dniu 21 sierpnia 2014 r. z S. H.
- nr (...) w dniu 25 sierpnia 2014 r. z J. M.
- nr (...) w dniu 26 sierpnia 2014 r. z M. M.
- nr (...) w dniu 26 sierpnia 2014 r. z P. C.
- nr 70000933155 w dniu 27 sierpnia 2014 r. z S. K.
- nr (...) w dniu 29 sierpnia 2014 r. z P. L.
- nr (...) w dniu 29 sierpnia 2014 r. z Ł. S.
- nr (...) w dniu 29 sierpnia 2014 r. z Ł. S.
- nr (...) w dniu 29 sierpnia 2014 r. z Ł. S.
- nr (...) w dniu 29 sierpnia 2014 r. z M. W.
- nr (...) w dniu 1 września 2014 r. z I. M.
- nr (...) w dniu 10 września 2014 r. z P. F.
- nr (...) w dniu 11 września 2014 r. z W. P.
- nr (...) w dniu 15 września 2014 r. z S. D.
- nr (...) w dniu 16 września 2014 r. z R. A.
- nr (...) w dniu 18 września 2014 r. z S. W.
- nr (...) w dniu 22 września 2014 r. z Z. P.
- nr (...) w dniu 23 września 2014 r. z D. P.

(dowód: zestawienie zainkasowanych składek, k.180; dowód przelewu, k. 181; polisy, k.211-235)

Umowa nr (...) została rozwiązana dnia 24 listopada 2014 r. ze skutkiem natychmiastowym bez zachowania okresu wypowiedzenia na podstawie „niewykonania lub nienależytego wykonania postanowień umowy” (§ 9 pkt 3 umowy).

(dowód: rozwiązanie umowy nr (...) z dowodem nadania, k.150-153)

W dniu 26 listopada 2014 r. powódka wystawiła zestawienie zainkasowanych składek nr (...), na łączną wartość 5.527,31 zł. Dotyczące zawartych przez pozwaną w imieniu zakładu ubezpieczeń polis:

- nr (...) w dniu 25 września 2014 r. z H. B. (1)
- nr (...) w dniu 2 października 2014 r. z M. B.
- nr (...) w dniu 2 października 2014 r. z Z. S.
- nr (...) w dniu 3 października 2014 r. z B. O. i S. O.
- nr (...) w dniu 14 października 2014 r. Z T. G.
- nr (...) w dniu 24 października 2014 r. z M. K. (2)

- nr (...) w dniu 31 października 2014 r. z Z. C.
- nr (...) w dniu 3 listopada 2014 r. z S. M.
- nr (...) w dniu 6 listopada 2014 r. z M. C.
- nr (...) w dniu 7 listopada 2014 r. z R. S.
- nr (...) w dniu 14 listopada 2014 r. J. R.
- nr (...) w dniu 17 listopada 2014 r. Ł. U.
- nr (...) w dniu 18 listopada 2014 r. z G. P.
- nr 70001387391w dniu 20 listopada 2014 r. z H. B. (2)
- nr (...) w dniu 24 listopada 2014 r. z B. G.
- nr (...) w dniu 24 listopada 2014 r. z D. W.

(dowód: zestawienie zainkasowanych składek, k.184; dowód przelewu, k. 185; polisy, k.236-263)

W dniu 26 listopada 2014 r. powódka wystawiła zestawienie zainkasowanych składek nr (...), na łączną wartość 2.206,00 zł. Dotyczące zawartych przez pozwaną w imieniu zakładu ubezpieczeń polis:

- nr (...) w dniu 7 marca 2014 r. z (...)
- nr (...) w dniu 7 marca 2014 r. z (...)
- nr (...) w dniu 29 marca 2014 r. z (...)
- nr (...) w dniu 1 kwietnia 2014 r. z (...)
- nr (...) w dniu 22 września 2014 r. z A. H.
- nr (...) w dniu 27 października 2014 r. z K. W.

Powódka dokonała tego dnia również wpłaty kwoty 2.206,00 zł tytułem zestawienie zainkasowanych składek nr (...).

(dowód: zestawienie zainkasowanych składek z zestawieniami zawartych umów ubezpieczenia i dowodem przelewu, k. 153-156; polisy, k.163-168)

W dniu 26 listopada 2014 r. powódka wystawiła zestawienie zainkasowanych składek nr (...), na łączną wartość 2.676,00 zł. Dotyczące zawartych przez pozwaną w imieniu zakładu ubezpieczeń polis:

- nr (...) w dniu 30 lipca 2014 r. z A. D. (1)
- nr (...) w dniu 30 lipca 2014 r. z A. D. (1)
- nr (...) w dniu 20 sierpnia 2014 r. z A. M.

Powódka dokonała tego dnia również wpłaty kwoty 2.676,00 zł tytułem zestawienie zainkasowanych składek nr (...).

(dowód: zestawienie zainkasowanych składek z zestawieniami zawartych umów ubezpieczenia i dowodem przelewu, k.157-159; polisy, k.160-162)

W dniu 26 listopada 2014 r. powódka na podstawie art. 498 k.c. dokonała kompensaty należności pozwanej wynikających z pięciu dokumentów z dnia 24 września 2014 r. ze zobowiązaniami powódki wynikającymi z dokumentów z dnia 15 września 2014 r., 15 października 2014 r. oraz 15 listopada 2014 r. Kompensaty rekompensują bieżące należności wynikające z nierozliczonych składek. Kwoty wskazane w oświadczeniu o kompensacie są to kwoty, które były uwzględniane odnośnie składek spłacanych przez powódkę na rzecz towarzystw ubezpieczeniowych.

(dowód: oświadczenia o kompensacie, k. 69-71; dowód: zeznania M. Ś. w imieniu powódki, k. 279-281)

Zgodnie z § 10 pkt 1 umowy współpracy nr (...), jako zabezpieczenie ewentualnych roszczeń (...) Sp. z o.o. w W. wobec pozwanej, z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez nią niniejszej umowy, pozwana złożyła zabezpieczenie w postaci weksła „in blanco” wraz z deklaracją wekslową. Powódka w dniu 16 grudnia 2014 r. wypełniła weksel własny „in blanco” wystawiony przez pozwaną.

(dowód: weksel, k.3);

Wezwaniem z dnia 16 grudnia 2014 r. powódka wezwała pozwaną do wykupu weksla wypełnionego na kwotę 18.814,00 zł, w terminie 7 dni.

(dowód: wezwanie do wykupu weksla, k. 6)

Pozwana w dniu 24 kwietnia 2015 r. wezwała powódkę do przedstawienia rozliczenia prowizyjnego do umów automatycznie wznowionych oraz udostępnienia wglądu do ksiąg handlowych, a także do zapłaty należności wynikających z prowizji za zawarte umowy ubezpieczenia według załącznika. Pozwana dołączyła pismo „rozliczenie prowizji otrzymanej za okres od 1 stycznia 2014 r. do 26 listopada 2014 r.”

(dowód: wezwań pozwanej z 24.04.2015 r. skierowanych do powódki, k. 72-78; rozliczenie prowizji otrzymanej sporządzone przez pozwaną, k. 79-99)

W wiadomości e-mail z dnia 25 marca 2015 r. do wiceprezesa zarządu powódki- M. Ś., pracownik powódki A. D. (2) przekazała informację o ilości i wartości składek jakie pozwana zainkasowała. W załączeniu przekazała dwa kwity (...) S.A.: nr (...) na kwotę 222,00 zł oraz nr (...) na kwotę 273,00 zł.

(dowód: wiadomość e-mail, k.169; kwity, k.171, 174)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanej w zakresie w jakim podała, że przedstawione przez powódkę dowody na zawarte umowy ubezpieczenia są fałszywe, albowiem nie przedstawiła w tym zakresie zgodnie z ogólną regułą dowodową unormowaną w art. 6 k.c. żadnych dowodów, co w ocenie Sądu czyni zarzuty pozwanej gołosłownymi. Pozwana podczas rozprawy z dnia 19 maja 2016 r. wystosowała przeciwko powódce szereg zarzutów, w tym m.in., że złożyła zawiadomienie do Prokuratury w J. o popełnieniu przestępstwa oszustwa przez powódkę. Należy podkreślić, że powyższe okoliczności nie mają wpływu na wynik niniejszego postępowania. Pozwana podejmowała czynności jako osoba dokonująca czynności agencyjnych. Nie zakwestionowała faktu, że zainkasowała składki oraz, że nie rozliczyła się ze składek objętych pozwem, a wcześniej wekslem. Nie złożyła żadnych oświadczeń materialno-prawnych, które zobowiązywałyby sąd do ich rozpatrywania w tej sprawie i nie dowiodła roszczeń, które by jej przysługiwały, a miałyby wpływ na ten proces. Sąd dał wiarę zeznaniom M. Ś., która opisała na czy polega działalność powódki i pozwanej, wyjaśniła sposoby rozliczeń i kompensat dokonywanych między stronami. Dokonując oceny zestawienia rozliczenia prowizji otrzymanej za okres od 1 stycznia 2014 r. do 26 listopada 2014 r.”- złożonego przez pozwaną. Sąd miał na uwadze fakt, iż jest to wydruk z systemu komputerowego - tabeli, bez wskazania źródeł i sposobu dokonanych przez pozwaną wycień oraz podstawy na jakiej go sporządziła. Tym samym, wobec zaprzeczenia powyższym przez powódkę, Sąd odmówił mu wiarygodności.

Sąd zważył:

Podstawę prawną dochodzonych roszczeń stanowiło zobowiązanie wekslowe. Powódka była, bowiem w posiadaniu weksla własnego wystawionego przez pozwaną E. B.. Weksel ten był wekslem, wystawionym w celu zabezpieczenia roszczeń powódki, zgodnie z § 10 pkt 1 umowy współpracy nr (...), jako zabezpieczenie ewentualnych roszczeń powódki wobec pozwanej, z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez nią niniejszej umowy. Pozwana złożyła zabezpieczenie w postaci weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową. Powódka w dniu 16 grudnia 2014 r. wypełnił weksel własny „in blanco” wystawiony przez pozwaną. Umowa nr (...) została rozwiązana dnia 24 listopada 2014 r. ze skutkiem natychmiastowym bez zachowania okresu wypowiedzenia na podstawie „niewykonania lub nienależytego wykonania postanowień umowy” (§ 9 pkt 3 umowy).

Prawo wekslowe w art. 10 wyraźnie dopuszcza wystawienie weksla in blanco. Z chwilą wydania weksla wierzycielowi dochodzi do zawarcia umowy skierowanej na powstanie zobowiązania wekslowego (por. wyrok SN z dnia 21 czerwca 2002 r., V CKN 1514/00, niepubl.). Jest to umowa warunkowa, albowiem do powstania zobowiązania wekslowego dochodzi dopiero po ziszczeniu się warunku prawnego jakim jest wypełnienie weksla zgodnie z prawem.

Czynności prawne, z których wynikają zobowiązania wekslowe mają charakter abstrakcyjny a zatem ich ważność nie zależy od istnienia lub prawidłowości stosunku podstawowego (np. sprzedaż, pożyczkę). Same też nie określają celu gospodarczego lub społecznego wynikającego z nich przysporzenia. W razie zatem nieistnienia lub nieprawidłowości stosunku podstawowego dłużnikowi wekslowemu przyznaje się wobec kontrahenta tylko zarzut nienależnego świadczenia, a gdy sumę wekslową już zapłacił - roszczenie o zwrot nienależnego świadczenia. Oznacza to, iż jedynie wykazanie nieważności lub unieważnienie umowy będącej źródłem samego zobowiązania wekslowego jest jednoznaczne ze stwierdzeniem nieistnienia tego zobowiązania. Ponieważ w przedmiotowej sprawie nastąpiło podpisanie weksla przez wystawcę oraz wydanie go wierzycielowi, należy stwierdzić, iż w sprawie zawarta została ważna umowa zobowiązania wekslowego.

W niniejszej sprawie doszło do wystawienia weksla in blanco. Istotą takiego weksla jest jego niezupełność w chwili wydania go wierzycielowi wekslowemu (ściśle remitentowi), który został upoważniony do jego wypełnienia. Jednocześnie, zaakcentować należy istotną okoliczność, że do powstania zobowiązania wekslowego w przypadku weksla in blanco dojdzie wówczas, gdy wierzyciel (remitent) uzupełnił weksel w zakresie, w jakim był do tego upoważniony. W orzecznictwie i literaturze jest jednak prezentowany również pogląd, że nawet gdyby weksel został wypełniony niezgodnie z porozumieniem wekslowym, zobowiązanie wekslowe i tak powstaje (por. wyrok SN z 17 czerwca 1999 r., I CKN 51/98, opubl. OSNC 2000/2/27; wyrok z dnia 21 czerwca 2002 r., V CKN 1514/00, niepubl.).

Chociaż zobowiązanie z weksla jest – co do zasady – zobowiązaniem abstrakcyjnym, to jednak reguła ta doznaje wyłomu w przypadku weksli in blanco, które uznawane są za kauzalne (por. wyrok SN z 18 listopada 1970r., I Pr 407/70, nie publ.). W przypadku, zatem sporu pomiędzy wystawcą czy też poręczycielem weksla własnego in blanco i remitentem zobowiązany może podnosić zarówno zarzuty formalne dotyczące treści weksla jak i zarzuty osobiste wynikające ze stosunku podstawowego będącego przyczyną prawną zobowiązania wekslowego. W wypadku sporu pomiędzy remitentem a wystawcą weksla własnego nie mają, bowiem zastosowania ograniczenia wynikające z art. 10 i art. 17 Prawa wekslowego, które służą zagwarantowaniu pewności obrotu wekslowego i aktualizują się dopiero w chwili przeniesienia weksla na zasadach prawa wekslowego.

Jak już wyżej wskazano, nie ma wątpliwości, że w procesie „wekslowym” (art. 485 § 2 k.p.c.) pozwanemu przysługuje prawo podniesienia zarzutów wynikających ze stosunku podstawowego, co przenosi spór z płaszczyzny prawa wekslowego, na którym oparty był pozew wniesiony w postępowaniu nakazowym, na płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. Jednak w tej sytuacji, to właśnie pozwany ponosi ciężar dowodu, że roszczenie powoda z tego stosunku nie istnieje (tak zwłaszcza w wyroku SN z 24 czerwca 2005 r., V CK 780/04, niepubl., wyrok SN z 15.02.2006 r., IV CSK 15/05, LEX nr 179731). Jeżeli występujący z powództwem o zapłatę jako remitent weksla własnego wystawionego przez pozwanego potwierdzi swe prawo dokumentem o cechach określonych w art. 101 Prawa wekslowego, a pozwany nie udowodni zarzutów tamujących lub niweczających, sąd uwzględni żądanie na podstawie art. 28 ust. 2 w zw. z art. 104 ust. 1 Prawa wekslowego (por. wyrok SN z 18 listopada 1999 r., I CKN 215/98, OSNC 2000/7-8, poz. 128).

Jak wskazał Sąd Najwyższy trafne jest zatem zapatrywanie, iż z punktu widzenia rozkładu ciężaru dowodzenia, powód czyni zadość wymaganiom prawa, przedstawiając prawidłowo wypełniony weksel. Natomiast na stronie pozwanej ciąży obowiązek dochowania należytej staranności w wykazaniu zasadności swojego stanowiska dokumentami załączonymi do zarzutów przeciwko nakazowi zapłaty (por. wyrok SN z 15.02. 2006 r., IV CSK 15/05, LEX nr 179731). Pogląd ten w pełni należy podzielić. Z weksla wypływa domniemanie istnienia zobowiązania po stronie osoby obowiązanej z weksla. Powoływanie się na brak zobowiązania powinno zostać przez strony sporu wykazane. Zgodnie z przepisem art. 6 k.c., ciężar dowodu obciąża w tym przypadku dłużników. W przedmiotowej sprawie, pozwana nie wykazała, aby faktycznie zobowiązanie, pozwanej, było nieważne, czy też nie istniało, względnie wygasło.

Odnosząc się do zarzutów pozwanej wynikających ze stosunku podstawowego w pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 758 k.c. § 1. przez umowę agencyjną przyjmujący zlecenie (agent) zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do stałego pośredniczenia, za wynagrodzeniem, przy zawieraniu z klientami umów na rzecz dającego zlecenie przedsiębiorcy albo do zawierania ich w jego imieniu. Natomiast § 2 rzeczonoego przepisu stanowi, że do zawierania umów w imieniu dającego zlecenie oraz do odbierania dla niego oświadczeń agent jest uprawniony tylko wtedy, gdy ma do tego umocowanie. Prowizja należy się agentowi, jeśli w umowie nie określony został odmienny sposób wynagrodzenia (art. 758¹ § 1); prowizja jest wynagrodzeniem agenta, którego wysokość zależy od liczby lub wartości zawartych umów (§ 2). Ponadto komentowany przepis określa sposób ustalenia wysokości prowizji. Pozwana, była związana z powódką umową o współpracę najpierw z dnia 1 września 2007 r. nr (...), a następnie z dnia 1 stycznia 2012 r. nr (...), której przedmiotem było wykonywanie czynności agencyjnych związanych z zawieraniem lub współdziałaniem w zawieraniu umów ubezpieczeń majątkowych i na życie. Pozwana zawierała w imieniu ubezpieczycieli, z którymi współpracuje powódka, umowy ubezpieczenia oraz inkasowała pieniądze tytułem składek za zawierane przez siebie z klientami umowy ubezpieczenia.

Pozwana wносиła o oddalenie powództwa zarzucając, że powódka niezasadnie obciążyła ją należnościami dochodzonymi w pozwie i wypełniła weksel in blanco. Zarzuciła, że powódka ją oszukiwała i że złożyła w związku z tym zawiadomienie w Prokuraturze w J. o popełnieniu przestępstwa. Pozwana podnosiła, że to powódka winna dokonać na jej rzecz zwrotu należności, a to nienależnie uiszczonej na jej rzecz kary. Pozwana podniosła, również że zgłosiła zawiadomienie do prokuratury, bo „nie wie czy to jest jej podpis na wekslu”. W tym miejscu należy jednak podkreślić, że pozwana nie zakwestionowała faktu, że zainkasowała składki oraz, że nie rozliczyła się ze składek objętych pozwem, a wcześniej wekslem. Pozwana zobowiązana do ustosunkowania się do treści pisma powódki z dnia 7.12.2015 r. i powołania wniosków dowodowych w zakreślonym terminie – nie złożyła żadnego pisma, ani też żadnych wniosków dowodowych, nie ustosunkowała się do treści pisma w zakreślonym terminie.

W przedmiotowej sprawie łącznie na dzień wypełnienia weksla przez powódkę wysokość nierozliczonych przez pozwaną składek wraz z ustawowymi odsetkami wynosiła 18.814,00 zł .

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. to na stronie ciąży obowiązek udowodnienia faktów, z których wywodzi ona skutki prawne, a jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 listopada 2001 roku (I PKN 660/00) „Samo twierdzenie strony pozwanej nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.).” W procesie cywilnym na stronach spoczywa ciężar twierdzenia i dowodzenia wszystkich okoliczności (faktów), które w myśl art. 227 k.p.c. stanowią przedmiot dowodu. Tzw. fakty negatywne mogą być dowodzone za pomocą dowodów faktów pozytywnych przeciwnych, których istnienie wyłącza stwierdzoną okoliczność negatywną. Dlatego faktów, z których wywodzone jest dochodzone roszczenie, dowodzi w zasadzie powódka. Ona też dowodzi faktów stanowiących jego odpowiedź na zarzuty pozwanego. Natomiast pozwana dowodzi faktów uzasadniających jej zarzuty podniesione przeciwko roszczeniu powódki. Tak więc ciężar dowodu w postępowaniu cywilnym nie zawsze spoczywa na powodzie, ponieważ osoba, która odmawia uczynienia zadość żądaniu powoda, obowiązana jest udowodnić fakty wskazujące, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (por. wyrok SN z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, Lex nr 233051).

Mając powyższe na uwadze, w przedmiotowej sprawie po przedstawieniu przez powódkę weksla wypełnionego w dniu 16 grudnia 2014 r. oraz zestawień zainkasowanych składek wraz z zestawieniami zawartych umów ubezpieczenia oraz dokumentów polis objętych zestawieniem zainkasowanych składek, a także potwierdzeń zapłaty przez powódkę na rzecz danych ubezpieczycieli, to na pozwanej spoczywał ciężar wykazania, że opisana powyżej wierzytelność w rzeczywistości nie istnieje, lub istnieje ale w mniejszym wymiarze (że inkasa zbiorcze zostały wystawione nie zasadnie, a weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją). Okoliczności te nie zostały w żaden sposób przez pozwaną wykazane. Pozwana ograniczyła się jedynie do głośłownych zarzutów, że powódka ją oszukała. Ponadto dowody, które przedłożyła w toku postępowania nie potwierdziły jej twierdzeń, a to że nie współpracowała z (...) S.A. Analiza materiału dowodowego zebranego w sprawie jednoznacznie wykazała, że pozwana wykonywała czynności związane z zawarciem umów ubezpieczenia, pozwana korzystała z dostępu do systemu umożliwiającego zawieranie umów ubezpieczenia powodowej spółki, nie mając swojego imiennego konta dostępu pobierała od klientów składki. Powyższe okoliczności potwierdza pokwitowanie opłaty raty składki, opieczętowane przez pozwaną na okoliczność przyjęcia składki na poczet polisy T. U., oraz rozliczenie wykorzystanych polis i zainkasowanej składki z dnia 24 lipca 2014 r. opieczętowanego przez pozwaną, a także wydruk z systemu T. zawierający zestawienie wszystkich umów ubezpieczenia T. U. zawartych za pośrednictwem pozwanej.

Wskazać należy także, że pozwana w korespondencji z dnia 24 kwietnia 2015 r. wzywając powódkę do zapłaty należności wynikających z prowizji za zawarte umowy ubezpieczenia według załącznika, dołączyła tabelę sporządzoną w programie typu E. nazwaną „rozliczenie prowizji otrzymanej za okres od 1 stycznia 2014 r. do 26 listopada 2014 r.”. Powyższy dokument stanowi wydruk komputerowy tabeli, bez potwierdzenia za zgodność oryginałem, bez wskazania źródeł i sposobu dokonanych wyliczeń oraz podstawy na jakiej sporządziła go pozwana. Podobnie jak w przypadku innych dowodów Sąd ocenia, czy dowód ten ze względu na jego indywidualne cechy i okoliczności obiektywnie zasługuje na uwzględnienie. Wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z dokumentu waloru wiarygodności, ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia. Po analizie materiału dowodowego zebranego w sprawie, w świetle okoliczności niniejszej sprawy Sąd uznał, iż przedmiotowy dokument nie może świadczyć - niweczyć podstawy dochodzonego pozwem roszczenia. Innymi słowy strona pozwana nie wykazała, że powódka nie miała podstaw do wytoczenia niniejszego postępowania. Wobec czego, Sąd odmówił waloru wiarygodności temu dokumentowi.

Pozwana wnosząc zarzuty zaskarżyła nakaz zapłaty w całości, jednakże z powyższych względów jej zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Mając powyższe na uwadze zgodnie z przepisem art. 496 k.p.c. Sąd utrzymał zaskarżony nakaz zapłaty w całości w mocy, zgodnie, z którym pozwana obowiązana jest zapłacić na rzecz powódki kwotę 18.814,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 grudnia 2014 r. Roszczenie odsetkowe znajduje uzasadnienie w treści art.481 k.c. oraz art. 1 pkt 4 ustawy prawo wekslowe.

Nadto pozwana obowiązana jest zapłacić na rzecz powódki koszty procesu w łącznej kwocie 2.653,00 zł na podstawie art.98 k.p.c. Na kwotę powyższą składa się opłata od pozwu w wysokości 236,00 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.400,00 zł stanowiące stawkę minimalną wynagrodzenia radcy prawnego obliczone zgodnie z § 6 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.) – w związku z podaną wartością przedmiotu sporu, a także opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17,00 zł.